

ПРОТОКОЛ
ОТ ТРИДЕСЕТ И ТРЕТОТО ЗАСЕДАНИЕ НА РЕГИОНАЛНИЯ СЪВЕТ ЗА РАЗВИТИЕ
(РСР) НА СЕВЕРЕН ЦЕНТРАЛЕН РАЙОН (СЦР)

11-ти април 2017 г., гр. Разград,
Конферентна зала на хотелски комплекс „Островче“ – с. Островче, област Разград

Днес, 11.04.2017 г. от 11.00 ч. Конферентната зала на хотелски комплекс „Островче“ – с. Островче, област Разград, се проведе тридесет и третото заседание на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район.

Заседанието беше открито от Председателя на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район и областен управител на област Разград г-н Манол Кившанов.

На заседанието присъстваха членове на РСР на СЦР по чл. 44, ал. 1 и ал. 2 от Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие (ППЗРР) и техни упълномощени представители по чл. 44, ал. 4 от ППЗРР, както следва:

№	Име и длъжност	Организация
1.	Любен Дичев Заместник-министър, представяван от Валери Найденов Заместник-главен директор, ГД „Стратегическо планиране на регионалното развитие и административно- териториално устройство“	Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ)
2.	Румен Брусарски Заместник-министър, представяван от Любомир Попов Главен експерт, Дирекция „Финанси на общините“	Министерство на финансите (МФ)
3.	Мариела Начева Заместник-министър, представявана от Любомир Атанасов и. д. Директор на РИОСВ - Русе	Министерство на околната среда и водите (МОСВ)
4.	доц. д-р Светла Янчева Заместник-министър, представявана от Илияна Марковска Главен експерт, Дирекция „Развитие на селските райони“	Министерство на земеделието и храните (МЗХ)
5.	Лъчезар Борисов Заместник-министър, представяван от Стефан Узунов Консултант, Дирекция „Икономически политики за насърчаване“	Министерство на икономиката (МИ)

6.	Константин Делисивков Заместник-министър, представяван от Владимир Янков Ръководител на звено „Защита на класифицираната информация“ и ССИ	Министерство на енергетиката (МЕ)
7.	Лазар Лазаров Заместник-министър, представявана от Емилия Войнова Началник на отдел „Демографска политика и планиране“, Дирекция „Стратегическо планиране и демографска политика“	Министерство на труда и социалната политика (МТСП)
8.	Любомир Хаджийски Заместник-министър, представяван от Милен Минчев Главен експерт, Дирекция „Национална транспортна политика“	Министерство на транспорта (МТ)
9.	Емил Ганчев Заместник-министър, представяван от комисар Божидар Божков Началник на отдел „Охранителна полиция“, ОДМВР – Разград	Министерство на вътрешните работи (МВР)
10.	Ваня Стойнева Заместник-министър, представявана от Наталия Тодорова Старши експерт, Главна дирекция „Структурни фондове и международни образователни програми“	Министерство на образованието и науката (МОН)
11.	инж. Николай Йоцов Областен управител	Областна администрация – област Велико Търново
12.	Иванка Баева Областен управител	Областна администрация – област Габрово
13.	Манол Кившанов Областен управител, Председател на РСР на СЦР	Областна администрация – област Разград
14.	доц. д-р Стефко Бурджиев Областен управител, представяван от Росен Миланов Заместник-областен управител	Областна администрация – област Русе
15.	Петко Добрев Областен управител, представяван от Младен Минчев Заместник-областен управител	Областна администрация – област Силистра
16.	инж. Даниел Панов Кмет,	Община Велико Търново, Област Велико Търново

	представяван от проф. Георги Камарашев Заместник-кмет „Строителство и устройство на територията”	
17.	Генчо Генчев Кмет, представяван от инж. Пламен Петков Заместник-кмет „Благоустройство и инвестиционна политика“	Община Свищов, Област Велико Търново
18.	Д-р Иван Иванов Кмет, представяван от Ахмед Мехмедов Заместник-кмет	Община Севлиево, Област Габрово
19.	д-р Валентин Василев Кмет	Община Разград, Област Разград
20.	Бейсим Руфад Кмет, представяван от Севим Адем Секретар на община	Община Исперих, Област Разград
21.	Божидар Борисов Кмет	Община Две могили, Област Русе
22.	Пламен Стоилов Кмет, представяван от Лидия Лечева – Господинова Главен експерт, Дирекция „Европейско развитие“	Община Русе, Област Русе
23.	д-р Димитър Стефанов Кмет	Община Тутракан, Област Силистра
24.	д-р Юлиан Найденов Кмет, представяван от Йорданка Владимирова Директор, Дирекция „Икономика“	Община Силистра, Област Силистра
25.	Веселин Илиев Главен директор „Международно икономическо сътрудничество”, представяван от Цветанка Цонева Изпълнителен директор на Стопанска камара Разград	Българска стопанска камара (БСК)
26.	д-р Иван Кокалов Вицепрезидент, представяван от Грациела Ранкова Председател на РС на КНСБ – Разград	Конфедерация на независимите синдикати в България (КНСБ)

Посочените заместници са изрично писмено упълномощени да участват в конкретното заседание с право на глас.

На заседанието на съвета присъстваха и служители от секретариата на Регионалния съвет за развитие и от областните администрации в Северен централен район без право на глас, съгласно чл. 54, ал. 4 от ППЗРР:

№	Име и длъжност	Организация
1.	Юзлям Камберова Секретар на РСР на СЦР, Началник на отдел „СПКРР в СЦР – Русе“	Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ)
2.	Ангелина Маркова Главен експерт, отдел „СПКРР в СЦР - Русе“	Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ)
3.	Биляна Караиванова Младши експерт, отдел „СПКРР в СЦР - Русе“	Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ)
4.	Пенка Попова Началник на отдел „АКРР“, Дирекция „АКРРДС“	Областна администрация – област Русе
5.	Светлин Симеонов Главен експерт, Дирекция „АКРРДС“	Областна администрация – област Разград
6.	Диана Петрова Главен експерт, Дирекция „АКРРДС“	Областна администрация – област Разград
7.	Мария Хубанова Главен експерт, Дирекция „АКРРДС“	Областна администрация – област Габрово
8.	Цанко Стефанов Главен експерт, Дирекция „АКРРДС“	Областна администрация – област Велико Търново

В заседанието на РСР на СЦР участваха с право на съвещателен глас представители на юридически лица, имащи отношение към регионалното развитие (чл. 46, ал. 1 от ППЗРР):

№	Име и длъжност	Организация
1.	доц. д-р Иван Марчевски Ректор	Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов
2.	проф. д-р инж. Пламен Даскалов Заместник-ректор по развитие, координация и продължаващо обучение	Русенски университет „Ангел Кънчев“ – Русе

Други присъстващи:

№	Име и длъжност	Организация
1.	Галина Ханджиева Директор на Териториално статистическо бюро – Север	Национален статистически институт (НСИ)
2.	Инж. Людмил Янев Директор на Областно пътно управление – Разград	Агенция „Пътна инфраструктура“
3.	Петър Ганев Старши икономист	Институт за пазарна икономика
4.	Пеньо Дяков Старши експерт, ГД „Стратегическо	Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ)

	планиране на регионалното развитие и административно-териториално устройство“	
5.	Радослава Георгиева Стажант, Дирекция „Европейско развитие“	Община Русе
6.	Магдалина Иванова Експерт „Връзки с обществеността“	Община Разград
7.	Галина Добрева Изпълнител, Териториално статистическо бюро – Север	Национален статистически институт (НСИ)
8.	Радка Минчева	Дарик радио
9.	Свилен Ризов	Агенция БГНЕС

По първа точка от дневния ред:

Г-н Манол Кившанов, в качеството си на Председател на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район приветства членовете на Съвета с „добре дошли“ в Разград на заседанието на РСР на СЦР.

Той посочи основанието за свикване на заседанието - чл. 52, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие (ППЗРР).

Г-н Кившанов благодари на всички присъстващи членове на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район и им пожела ползотворна работа.

На заседанието беше отчетен необходимият кворум, изискуем съгласно разпоредбите на Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие. Всички, заместващи титулярите са редовно упълномощени за гласуване при вземане на решение на заседанието.

• Преди пристъпване към гласуване на проекта на дневен ред, Председателят на РСР на СЦР информира, че на заседанието присъстват и представители на академичните среди – висши училища на територията на Северен централен район.

Председателят на РСР на СЦР и областен управител на област Разград проекта на дневен ред.

Дневен ред:

1. **Откриване на заседанието. Приемане на дневен ред.**
2. **Актуализиране на представителите на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район в Комитетите за наблюдение на оперативните програми за периода 2014-2020 г.**
3. **Представяне на „Регионални профили 2016 г.“ – разработка на Института за пазарна икономика. Икономически профил на Северен централен район.**
4. **Създаване на Специализирана комисия за анализ на демографските проблеми на територията на Северен централен район и планиране на мерки за преодоляване на негативните тенденции към РСР на СЦР. Приемане на правила за организацията на дейността на специализираната комисия.**
5. **Информация относно създаденото през м. февруари 2017 г. Обединение на ректорите на висшите училища от Северна България в полза на регионалното развитие.**
6. **Представяне на законите изисквания относно изготвяне на междинни оценки на документите за стратегическо планиране на регионалното развитие.**
7. **Актуална информация относно степента на изпълнение на договорите с Агенция „Пътна инфраструктура“ за проектиране на Автомагистрала Русе – Велико Търново и възможности за финансиране на проекта.**
8. **Други.**

9. Предложение за решение на РСР на СЦР за осигуряване публичност на приетите решения, съгласно чл. 55, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие.

Закриване на заседанието.

Г-н Кившанов напомни, че съгласно чл. 53, ал. 5 от Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие, всеки член на Съвета в момента може да прави предложение за включване на нови точки в дневния ред.

Не постъпиха предложения за допълнения и изменения.

Дневният ред беше приет от всички членове на РСР на СЦР.

По втора точка от дневния ред:

- Председателят на РСР на СЦР направи следните пояснения:

Поради настъпилите промени в структурата на изпълнителната власт, е необходимо Регионалният съвет за развитие на Северен централен район да актуализира своите представители в Комитетите за наблюдение на оперативните програми за периода 2014-2020 г.

В папките с материали е приложен Списък с предложения за актуализиране на представителите (основни и резервни членове) на РСР на СЦР в Комитетите за наблюдение.

Премина се към актуализиране на основните/ резервните членове в Комитетите за наблюдение на оперативните програми за периода 2014-2020 г.

Думата беше предоставена на членовете на Съвета за предложения или промени по предложения Списък. Не постъпиха такива.

Пристъпи се към гласуване на предложенията за актуализиране, както следва:

1. Комитет за наблюдение на оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020 г.:

- основен член: г-н Петко Добрев – областен управител на област Силистра и
- резервен член: инж. Даниел Панов – кмет на община Велико Търново;

2. Комитет за наблюдение на оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж” 2014-2020 г.:

- основен член: инж. Николай Йоцов – областен управител на област Велико Търново и
- резервен член: г-н Пламен Стоилов – кмет на община Русе;

3. Комитет за наблюдение на оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност” 2014-2020 г. и Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия” 2014-2020 г.:

- основен член: инж. Николай Йоцов – областен управител на област Велико Търново и
- резервен член: д-р Валентин Василев – кмет на община Разград;

4. Комитет за наблюдение на оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура” 2014-2020 г.:

- основен член: г-жа Иванка Баева – областен управител на област Габрово и
- резервен член: инж. Николай Йоцов – областен управител на област Велико Търново;

5. Комитет за наблюдение на Програмата за морско дело и рибарство 2014-2020 г.:

- основен член: доц. д-р Стефко Бурджиев – областен управител на област Русе и
- резервен член: г-н Петко Добрев – областен управител на област Силистра;

6. Комитет за наблюдение на Програмата за трансгранично сътрудничество „INTERREG V-A Румъния – България 2014-2020 г.“:

- основен член: г-н Петко Добрев – областен управител на област Силистра и
- резервен член: доц. д-р Стефко Бурджиев – областен управител на област Русе.

- „за” - 26 гласа;
- „против” - 0 гласа;
- „въздържал се” - 0 гласа.

След проведеното гласуване за предложенията за актуализиране на представителите на РСР на СЦР и техните заместници в Комитетите за наблюдение, Председателят на РСР на СЦР направи следното предложение за **решение по т. 2 от дневния ред:**

Решение № 1:

Председателят на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район да информира писмено председателите на съответните Комитети за наблюдение за актуализираните представители на РСР на СЦР и техните заместници.

- „за” - 26 гласа;
- „против” - 0 гласа;
- „въздържал се” - 0 гласа.

По трета точка от дневния ред:

● По тази точка от дневния ред, думата беше предоставена на г-н **Петър Ганев** – старши икономист в Института за пазарна икономика (ИПИ), за представяне на *годишното издание „Регионални профили 2016 г.“* с акцент върху икономическия профил на Северен централен район.

В началото на презентацията си г-н Ганев благодари за поканата да представи „Регионални профили 2016 г.“ и конкретни данни за Северен централен район. Той коментира, че за експертите от Института за пазарна икономика е полезно да участват в заседанията на Регионалните съвети за развитие, тъй като те изследват официална статистика относно социално-икономическото развитие на районите в България и по този начин се запознават отблизо с техните проблеми и специфики.

„Регионални профили 2016 г.“ е петото годишно издание на ИПИ, което изследва и анализира социално-икономическото развитие на областите в България. За някои от показателите, използвани в годишника са налични актуални регионални данни за 2016 г., а за други – или липсват такива или са за две години назад. Институтът работи много активно и с местните власти, които също предоставят важни за анализа данни.

Бяха представени типовете регионални профили, които идентифицират приликите и разликите между отделните области в България. Според типологията, Велико Търново е сред областите с добро състояние на здравеопазването, високи местни данъци и липса на инвестиции; Габрово е сред областите с лошо демографско състояние, ниски местни данъци и най-ниска детска смъртност; Разград и Силистра са областите с много слабо развита икономика, проблеми с работната сила и пазара на труда, а Русе е сред областите с добро социално-икономическо състояние.

Според изчисления на ИПИ на базата на данни на Националния статистически институт, по показателя Реален брутен вътрешен продукт на областите за 2014 г. и Постоянните цени за 2010 г. само 9 от областите в България са достигнали или задминали нивото си на развитие от 2008 г., т.е. отпреди световната икономическа и финансова криза (за СЦР това са областите Велико Търново и Разград). Останалите области все още не са достигнали нивата от 2008 г. (за СЦР областите Габрово, Русе и Силистра).

По отношение на разпределението на доходите в страната по области за 2014 г. с източник доходите от работна заплата, пенсии, помощи и др., са получени около 35 млрд. лв., от които над 9 млрд. лв. от домакинствата в столицата, следвани от тези в Пловдив, Варна, Бургас, Стара Загора и др. Областите в Северен централен район заемат следните места: Велико Търново – 8-мо място; Русе – 9-то място (двете области са в групата на т.нар. „вторични центрове“); Габрово – 21-во място; Разград - 25-то място и Силистра - 28-мо място.

Г-н Ганев коментира и въпроса за икономическото разделение на страната на Северна и Южна България. Според него, причината за това е наличието на изградени автомагистрала в Южна България, където са разположени голяма част от основните и вторичните икономически центрове, а в Северна България – има един голям икономически център (гр. Варна в СИР) и няколко вторични (градовете Велико Търново, Русе и Габрово в СЦР). Към настоящия момент в централната и западната част на Северна България липсват силно развити икономически центрове, което е една от основните причини за икономическото изоставане.

През последните месеци Институтът за пазарна икономика работи по по-детайлното определяне на икономическите центрове (напр. Русе, Велико Търново, Севлиево, Габрово и др. за Северен централен район) и тяхната периферия (напр. Иваново, Две могили, Ветово, Сливо поле за Русе; Лясковец за Велико Търново и др.) на базата на няколко основни показателя (напр. над 10 % ежедневна положителна трудова миграция от периферията към центъра и др.).

По отношение на показателя Чуждестранни преки инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор за 2014 г., най-голяма е концентрацията на чуждите инвестиции в София-град, София-област, Варна, Стара Загора, Пловдив, Бургас. От Северен централен район най-добре представена е област Габрово – на 7-мо място (чуждите инвестиции не са толкова големи, но областта има по-малък брой средногодишно население), следват областите Русе – на 11-то място, Разград – на 15-то място, Велико Търново – на 24-то място и Силистра – на 26-то място. На този етап в България няма област или община, която да се развива и тя да не е подкрепена с ЧПИ, тъй като инвестираният местен капитал не е достатъчен.

По показателя Средногодишен коефициент на заетост на населението на 15 и повече навършени години за 2015 г., най-висока е стойността му в София (над 55 %), където над половината от всички възрастни лица работят. В Северен централен район през 2015 г. е отчетена около 10 %-на разлика между отделните области по отношение на този показател, тъй като областите Велико Търново, Габрово и Русе са със заетост на населението между 45-50 %, Разград – със заетост между 40-45 %, а област Силистра е една от 4^{-те} области в страната с под 40 % заетост на населението на 15 и повече навършени години.

До данни на НСИ, през 2016 г. Коефициентът на заетост на населението на 15-64 навършени години в Северен централен район варира между 67,6 % – за област Габрово и 52,5 % – за област Силистра.

Броят на заетите лица на 15 и повече навършени години за периода 2008-2016 г., в областите Велико Търново и Русе е традиционно по-висок в сравнение с останалите три области в СЦР и дори в началото на периода двете области са били с близки стойности. Само през 2009 г. и 2010 г. област Русе е била водеща по този показател, като през 2016 г. (91,9 хил. души) областта все още не е успяла да възстанови нивото от 2008 г. (106,2 хил. души). В резултат на положителните икономически процеси, протичащи на територията на област Велико Търново, през 2016 г. (104,9 хил. души) заетостта доближава нивата отпреди кризата – 2008 г. (109,6 хил. души). От 2013 г. до сега тежестта на област Велико Търново в икономиката на СЦР се увеличава за сметка на област Русе. Почти през целия деветгодишен период, броят на заетите лица на 15 и повече години в област Силистра е най-малък – между 50,2 хил. души (2008 г.) и 38 хил. души (2016 г.).

През периода 2008-2016 г., броят на безработните лица на 15 и повече навършени години в отделните области на Северен централен район е сравнително постоянен, като най-нисък е в област Габрово, което се дължи на по-малката територия на областта.

Бяха представени и общините в България с най-високо равнище на безработица през 2014 г. и 2015 г. в районите от ниво 2 по данни на Административната статистика на Агенцията по заетостта.

Г-н Петър Ганев информира членовете на Регионалния съвет развитие на СЦР, че на интернет страницата на ИнфоГраф (<https://www.infograf.bg/>) могат да бъдат открити интерактивни карти и графики с по-подробна информация относно показателя Коефициент на безработица по общини в България и неговата динамика през периода 2014-2016 г.

Той представи и данни за състоянието на пазара на труда с източници Агенцията по заетостта и НСИ, по-конкретно по показателите Брой безработни за едно място; Недостиг на работна сила и Относителен дял на наетите в 10^{-те} най-големи предприятия“ (%).

Към м. октомври 2016 г. в област Велико Търново за едно работно място се конкурират между 5 и 10 безработни лица; в област Русе – между 10-15 души; в област Габрово – между 15-20 души; в област Силистра – между 20-25 души, в област Разград – между 25-30 безработни лица, което е индикатор за разликата в пазара на труда в областите на СЦР.

Причина за незадоволителното състояние на трудовия пазар в областите на Северен централен район е както ниският размер на местните и чуждестранни инвестиции, така и неговите структурни проблеми. В тази връзка, голям част от фирмите в страната са готови да наемат допълнително служители, но те срещат трудност при намирането на подходящи лица, т.е. недостигът на работна сила се явява като фактор ограничаващ производството. През периода от третото тримесечие на 2014 г. до третото тримесечие на 2016 г., делът на работодателите в България, готови да наемат нови служители се е увеличил от 15,7 % на 31,8 %. Данните показват, че безработните лица не могат да си намерят работа, тъй като не притежават необходимите за предлаганата позиция знания и квалификация. Подобни нива на недостиг на квалифицирана работна ръка са наблюдавани и през 2008 г. (около 26 %).

На ниво Европейски съюз за същия период, делът на работодателите, които са готови да наемат допълнително служители се повишава от 7,4 % на 10,6 %, или техният дял е около три пъти по-малък в сравнение с България.

Последните налични данни за относителния дял на наетите в 10^{-те} най-големи предприятия са за 2013 г. и те показват относителната тежест на тези предприятия в икономиката на страната. От Северен централен район, в област Габрово близо 24,1 % от наетите работят в някои от 10^{-те} най-големи предприятия, следва област Разград – с 18,0 %, област Силистра – с 12,6 % и областите Русе и Велико Търново – със съответно 11,4 % и 11,3 % от всички наети. В същото време някои от големите икономически центрове на страната имат сравнително малък дял на наетите в големите индустриални предприятия като Пловдив (7,9 %), Бургас (8,9 %), Варна (9,6 %) и др.

В презентацията беше представена и информация за демографското състояние на населението на възраст 15-64 години.

По показателя Коефициент на възрастова зависимост (отношение на населението на възраст 65+ към населението на 15-64 години), с най-добри стойности през 2015 г. сред областите в СЦР е област Разград (на 9-то място в страната), а с най-неблагоприятни – област Габрово (на 27-мо място).

Механичният прираст е показател, който не зависи от възрастта на населението и представя до каква степен хората се изселват от една и се заселват в друга област с по-добри условия за живот. За периода 2005-2014 г. средногодишният механичен прираст е положителен само в четири от 28^{-те} области в страната – София-столица, Варна, Бургас и Пловдив. От СЦР, въпреки отрицателните стойности най-привлекателни остават областите Русе, Велико Търново и Габрово, като една от причините за това е, че те са университетски центрове. На предпоследно място в България по този показател е област Разград.

Конкретно за 2015 г., с положителен механичен прираст на населението са областите София, София-столица, Бургас, Хасково, Варна и Пловдив. Област Хасково е с положителна стойност на показателя в резултат на бежанската вълна.

Област Русе със стойност от -0,2 ‰ има възможност през следващите години да отчете положителен механичен прираст на населението.

По данни на националната статистика, през периода 2007-2015 г. близо 1/4 или 21,2 % от населението се заселва в София като столица; 1/4 или 21,0 % се изселва в чужбина, а около 57,8 % от населението е с механично движение между отделните области на страната.

По показателя относителен дял на населението на възраст между 25-64 години с висше образование, с най-благоприятни стойности през 2015 г. в СЦР са областите Велико Търново (на 3-то място в страната), Габрово (на 4-то място) и Русе (на 10-то място), което отново се дължи на факта, че в тях има висши училища. С водещ дял на населението на възраст 25-64 с висше образование в страната са областите София-град и Варна – близо 50 %, а на последно място – областите Пазарджик и Силистра.

Нивото на образование в страната беше представено чрез показателя Резултати от матурите по Български език и литература (БЕЛ) и по конкретно Средна оценка и Дял на оценките под Среден 3,00 (източник Министерство на образованието и науката). През 2016 г. област Русе (средна оценка около 4,2) е с най-добри резултати от матурата по БЕЛ от областите в СЦР, а на последно място в района и в страната са областите Разград и Силистра.

По отношение на Средствата, изплатени на общините като бенефициенти по оперативните програми на Европейския съюз (без Програмата за развитие на селските райони), бяха представени следните данни по области и общини от Северен централен район: стойност на изплатените суми по договори към 30.05.2016 г.; средногодишно население към 31.12.2015 г. и изплатени средства средно на човек.

В заключение, г-н Петър Ганев отново информира, че годишното издание „Регионални профили 2016 г.“ е публикувано на интернет страницата на Института за пазарна икономика - www.regionalprofiles.bg.

(Презентацията е приложена към протокола).

Не бяха изразени мнения и коментари по представената информация.

По четвърта точка от дневния ред:

● По тази точка от дневния ред, Председателят на РСР на СЦР направи следните пояснения:

На заседанието на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район, проведено на 7-ми декември 2016 г., беше представена актуална информация за демографското състояние на населението в Северен централен район. Бяха обсъдени и възможностите за формиране на работен екип за анализ на демографските проблеми на територията на района и планиране на мерки за преодоляване на негативните тенденции.

В изпълнение на взетото от РСР на СЦР решение, в срок до 20.01.2017 г. постъпиха предложения за представители - експерти от съответните институции, които да бъдат включени в състава на работния екип.

С предварителните материали на членовете на Съвета беше изпратен и проект на Вътрешни правила за организацията на дейността на Специализираната комисия за анализ на демографските проблеми на територията на Северен централен район и планиране на мерки за преодоляване на негативните тенденции, който е приложен и в папките с материалите.

Думата беше предоставена на членовете на РСР на СЦР за предложения, препоръки и коментари по проекта на Вътрешни правила.

Г-жа Юзлям Камберова – секретар на РСР на СЦР, направи уточнение, че съгласно Закона за регионалното развитие и Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие към регионалния съвет за развитие могат да се създават специализирани комисии.

В тази връзка, вместо „Работна група“ се създава „Специализирана комисия“ и наименованието на проекта на документ се променя на „Вътрешни правила за организацията на дейността на

Специализираната комисия за анализ на демографските проблеми на територията на Северен централен район и планиране на мерки за преодоляване на негативните тенденции“.

Г-жа Мария Хубанова - експерт в Областна администрация на област Габрово, направи следните конкретни предложения за промени:

- В Раздел II, чл. 5, ал. 1, т. 2, да отпадне текстът за изготвяне на годишни доклади за демографското развитие на района;
- В Раздел II, чл. 5, ал. 1, предложението е да отпадне т. 4. „Дава препоръки при разработване и актуализиране на стратегически и планови документи на регионално, областно и общинско ниво, с цел включване в тях на приоритети и мерки – адекватни на спецификите на демографските тенденции, дисбаланси и развитие на населението на района.“. Мотивите са, че препоръки могат да дават Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Националният статистически институт и др. компетентни институции;
- В Раздел III, чл. 9, предложението е заседанията на Специализираната комисия да се свикват от председателя на РСР на СЦР, а не от нейния секретар; да отпадне текстът „най-малко веднъж годишно“ и да се замени с текста „при необходимост“;
- В Раздел III, чл. 12, текстът „годишни отчети“ да се замени с текста „протокол от проведено заседание“; текстът „представя пред“ да се замени с „предоставя на“;
- В Раздел IV, чл. 13, да се редактира по следния начин: „Настоящите правила се изменят с решение на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район по предложение на:
  1. Председателя на РСР на СЦР;
  2. Членовете на РСР на СЦР и
  3. Членовете на Специализираната комисия.“.

Г-жа Галина Ханджиева – директор на Териториално статистическо бюро (ТСБ) – Север и представител на Националния статистически институт, направи следните предложения за промени в проекта на Вътрешни правила:

- Формулировката „анализ на демографските проблеми“ да се замени с „анализ на демографските процеси“, тъй като процесите показват и индикират проблемите;
- В Раздел II, чл. 4, ал. 2, предложението е Секретар (Координатор) на Специализираната комисия да бъде конкретно лице, а не да се определя на ротационен принцип в зависимост от председателството на РСР на СЦР. Мотивите са, че определеното конкретно лице ще поеме персонална отговорност и в хронологичен план ще проследява заседанията и задачите на Специализираната комисия, както и ще координира дейността ѝ;
- Да се дефинират петте области от Северен централен район във всички анализи;
- В „Раздел II, чл. 5, ал. 1, т. 2, предложението е текстът „периодични анализи“ да се замени с „годишни анализи“, тъй като наблюдението на демографските процеси се извършва годишно.

Г-жа Емилия Войнова – представител на Министерството на труда и социалната политика (МТСП), взе отношение по тази точка от дневния ред и информира, че от 2005-2006 г. отговаря за стратегическото и оперативно планиране, отчитане и провеждане на демографската политика на Р България в МТСП. Тя изрази своята подкрепа за създаването на тази Специализирана комисия към РСР на СЦР.

Г-жа Войнова предложи да представи пред членовете на РСР на СЦР презентацията относно стратегиите на Министерството на труда и социалната политика за демографското развитие, които са цитирани като добри практики в Европа и извън нея, както и за предвидените мерки на национално и регионално ниво. Тя предложи също така и сътрудничество от страна на МТСП с Регионалния съвет за развитие на Северен централен район по отношение на дългосрочната работа по демографските проблеми на територията на района. В момента Министерството стартира проект за въвеждане на индекса на активния живот на възрастните хора.

Демографските проблеми вече оказват икономическо и финансово въздействие върху всички сектори на икономиката, върху устойчивото развитие и националната сигурност. Оценката от преди няколко години е, че демографският срив ще струва на България десетки милиарди евро средства до 2020 г. Всички икономически сектори изпитват остра потребност от работна сила. Картината на пазара на труда е коренно променена от години насам и това оказва влияние върху икономическите профили на районите. Всеки 100 души, излизащи от трудоспособна възраст (60-64 г.) и влизащи в пенсионната система, са замествани от 63 млади хора, влизащи в трудоспособна възраст (15-19 г.), по данни към 31.12.2016 г.

Г-жа Войнова отбеляза, че намаляването на безработицата се отчита като положителен факт, но това е свързано с намаляване на броя на работната сила. Затова е необходимо всички политики да бъдат преформатирани, интегрирани и адаптирани към демографските промени. Провежда се интегриран хоризонтален подход, с цел всички институции да бъдат ангажирани с постигането на една определена цел. Акцент се поставя не на раждаемостта, а на необходимостта да се организира работната сила по начин, който да осигури добро функциониране на системите в страната – осигурителна, социална, здравна и др.

В момента няма административна област в България, която да не е с отрицателен естествен прираст и това започва да генерира негативни финансови ефекти. За анализиране на демографските проблеми, МТСП ползва експертиза и получава съдействие от Европейската комисия. Тенденциите са изключително тревожни и проблемите са тежки за разрешаване - отделното населено място, община, област, както и страната като цяло не могат да се справят с демографския срив сами. Между градовете има скрита борба за привличане на население и работна сила.

В заключение, представителят на МТСП подчерта, че е много важно една такава специализирана комисия да обсъди проблемите и мерките и да реши в рамките на общата стратегия какво може да се направи за демографското развитие на района.

Председателят на РСР на СЦР г-н Манол Кившанов благодари на г-жа Войнова за предложеното сътрудничество и направи следното предложение за решения:

Решение № 1:

Създава се Специализирана комисия за анализ на демографските проблеми на територията на Северен централен район и планиране на мерки за преодоляване на негативните тенденции към РСР на СЦР, в състав:

- **г-н Цанко Стефанов – представител на Областна администрация на област Велико Търново;**
- **г-н Илиян Илиев – представител на Областна администрация на област Велико Търново;**
- **г-жа Мария Хубанова – представител на Областна администрация на област Габрово;**
- **г-жа Михаела Стоянова – представител на Областна администрация на област Габрово;**
- **г-н Светлин Симеонов – представител на Областна администрация на област Разград;**
- **г-жа Пенка Попова – представител на Областна администрация на област Русе;**
- **г-жа Вечие Ибрямова - представител на Областна администрация на област Русе;**
- **г-н Тодор Динков – представител на Областна администрация на област Силистра;**
- **г-н Николай Петров – представител на Областна администрация на област Силистра;**
- **г-жа Марийка Пенева – представител на Териториално статистическо бюро – Север, НСИ;**

- г-жа Марчела Киселова - представител на Териториално статистическо бюро – Север, НСИ;
- г-жа Михаилка Григорова – представител на Териториално статистическо бюро – Север, НСИ;
- проф. д-р Румен Янков – представител на Великотърновски университет „Св. Св. Кирил и Методий“ – Велико Търново;
- проф. д-р Поля Ангелова – представител на Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ – Свищов;
- доц. д-р Любомир Иванов – представител на Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ – Свищов;
- проф. д-р Диана Антонова – представител на Русенски университет „Ангел Кънчев“ – Русе.

Решение № 2:

Регионалният съвет за развитие на Северен централен район приема Вътрешни правила за организацията на дейността на Специализираната комисия за анализ на демографските проблеми на територията на Северен централен район и планиране на мерки за преодоляване на негативните тенденции, заедно с направените предложения за промени.

- „за” - 26 гласа;
- „против” - 0 гласа;
- „въздържал се” - 0 гласа.

По пета точка от дневния ред:

• По тази точка от дневния ред, думата беше предоставена на доц. д-р Иван Марчевски, ректор на Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ – Свищов, който представи информация относно създаденото през м. февруари 2017 г. Обединение на ректорите на висшите училища от Северна България в полза на регионалното развитие.

В началото доц. Марчевски уточни, че Обединението е неформално сдружение, създадено по инициатива и с пълната подкрепа на ректорите на висшите училища на територията на Северна България. Основната задача на Сдружението е да насочи вниманието на държавата върху протичащите в системата на висшето образование процеси, които допринасят за негативните резултати през последните години.

Основните проблеми на висшето образование са свързани с отлива на млади хора от Северна България, както и намаляването на осигуреността на бизнеса с квалифицирана работна ръка поради ниското образование на младите хора.

Друга част от проблемите са свързани с приетата през м. март 2015 г. Стратегия за развитие на висшето образование в Република България за периода 2014-2020 г., която има за цел повишаване на качеството и достъпа до образование. В резултат на реализацията на Стратегията и прилагането на нейните инструменти се появяват тенденции, които имат негативно влияние върху развитието на Северна България и в частност върху развитието на Северен централен район.

Доц. Иван Марчевски отбеляза, че конкретният повод за създаване на Обединението на ректорите са очакваните промени в Постановление № 64 на Министерския съвет от 25.03.2016 г. за условията и реда за утвърждаване на броя на приеманите за обучение студенти и докторанти в държавните висши училища и за приемане на Списък на приоритетните професионални направления и на Списък на защитените специалности, което определя механизма за прием на първокурсници в държавните висши училища. Чрез промените в Постановлението се коригира методиката относно изискванията за качество на обучението,

което според ректорите ще доведе до задълбочаване на някои негативни тенденции, като постепенно съсредоточаване на държавното финансиране към София за сметка на висшите училища извън столицата.

През последните две години 62 % от държавната субсидия отива за финансиране на университетите в гр. София (СУ „Св. Св. Климент Охридски” и др.), а на висшите училища извън столицата – общо около 38 %. Ако от броя на университетите извън София се отделят тези от региона Пловдив – Стара Загора, от държавната субсидия остават под 20 % за висшите училища в останалата част на страната. Според доц. Марчевски това води до намаляване на приема на студенти по държавна форма на обучение и до изкуствено пренасочване на младите хора към университетите в столицата. Броят на приеманите студенти държавна поръчка в университетите от Северна България, които са разположени основно в нейната централна и източна част постепенно намалява, като през текущата учебна година това намаление е особено осезаемо. Както пример беше посочен приемът на студенти по държавна форма на обучение в СА „Д. А. Ценов”, гр. Свищов, който през последните две години е намалял с близо 50 %. Процесът на намаление на броя на студентите държавна поръчка (с над 25 %) е характерен и за другите висши училища от Северна България: ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий”, Русенски университет „Ангел Кънчев” и Технически университет – Габрово от Северен централен район, Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“, Икономически университет – Варна и Технически университет – Варна от Североизточен район.

В съответствие с новите критерии в Постановление № 328 на Министерския съвет от 30.11.2015 г. за определяне на средствата от държавния бюджет за издръжка на обучението в държавните висши училища в зависимост от комплексна оценка за качеството на обучението и съответствието му с потребностите на пазара на труда, висшите училища в София предлагат по-високо качество на образованието, развитие на научните изследвания и международни контакти.

Доц. Марчевски поясни, че един от основните инструменти, чрез които се регулира приемът на студенти в университетите е Коефициентът за реализация на пазара на труда, който се определя в зависимост от стойностите по индикаторите Приложение на придобитото висше образование, Осигурителен доход на завършилите, Безработица сред завършилите и Принос към осигурителната система.

Индикаторът Приложение на придобитото висше образование показва какъв процент от хората си намират работа по специалността. Така напр. младежи от Северен централен район, завършили своето образование в един от местните университети, много по-трудно ще си намерят работа в района по специалността, отколкото тези, които са завършили в София, Пловдив или Стара Загора. Затова изборът на младежите се влияе не от това къде ще получат по-качествено образование, а къде ще се реализират по-успешно.

Индикаторът Осигурителен доход на завършилите показва осигурителния доход, който се генерира от един завършил. Този доход ще зависи не от това къде младежите са получили своето висше образование (в Свищов или в София), а къде ще получават по-високо заплащане.

По отношение на Индикатора Безработица сред завършващите, не трябва да се сравнява нивото на безработица сред младежите, завършили университетите от Северна България и тези – завършили в София и Пловдив. В големите градове има повече възможности за намиране или смяна на работното място и затова нивото на безработица е по-ниско.

Поради тези проблеми, ректорите на шест от висшите училища от Северна България се обединяват около мнението, че методиките в ПМС № 64/2016 г. и в ПМС № 328/2015 г. е необходимо да бъдат променени чрез добавяне на компонент, който измерва регионалната значимост на университетите.

Към създаденото Сдружение на ректорите не се присъединяват ректорите на двата медицински университета - в гр. Плевен и гр. Варна, поради тяхното по-добро финансово състояние и възможността да обучават повече чуждестранни студенти.

Доц. Марчевски посочи, че за решаване на проблема с липсата на регионален компонент в оценката и финансирането на висшите училища, ще се търси подкрепата на Министерството на образованието и науката, на областните администрации и на кметовете на по-големите населени места.

В заключение той отново подчерта, че негативните тенденции в българското образование ще се задълбочават, ако не се включи регионалният компонент и не се промени Рейтинговата система на висшите училища в Република България.

Бяха изразени следните мнения и коментари по тази точка от дневния ред:

Проф. д-р инж. Пламен Даскалов - заместник-ректор по развитие, координация и продължаващо обучение в РУ „Ангел Кънчев”, подкрепи казаното от доц. Марчевски и допълни, че на заседанието на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район, проведено в гр. Силистра на 18.03.2016 г. е взето решение да се направи предложение за промени в оценката за качеството на образованието, като при определяне на субсидирането на висшите училища да се отчита степента на икономическо развитие на районите от ниво 2. В отговор на официалното писмо на Председателя на Съвета, от страна на Министерството на образованието и науката се посочва, че при последващо изменение на Рейтинговата система на висшите училища ще бъдат отчетени направените предложения от Регионалния съвет. Към настоящия момент, тази рейтингова система все още не е променена.

Проф. Даскалов коментира още, че Коефициентът за реализация на студентите на пазара на труда със стойности под и над 1 от Рейтинговата система на висшите училища в Република България, който има тежест 40 % е инерционен. Висшите училища от Северен централен район имат Коефициент за реализация на студентите на пазара на труда под 1 и през следващите годините стойността му ще намалява в резултат на ниската степен на икономическо развитие на района и по-трудното намиране на работа.

Той допълни също, че критериите и коефициентите не съответстват на европейската политика за равномерно развитие на районите от ниво 2 в Европа.

Г-н Ахмед Мехмедов – заместник-кмет „Обществен ред и сигурност“ на община Севлиево, попита какво е влиянието върху университетите и върху пазара на труда в Северен централен район на големия брой млади хора, които не работят по специалността или са на позиции, които не изискват висше образование.

В отговор, **доц. Марчевски** посочи, че проблемът е пряко свързан със степента на приложение на висшето образование в района. Използваната методика за отчитане на приложимостта на придобитото образование не е много точна. Само наетите на работа лица могат да бъдат отчетени като работещи по специалността. Самонаетите лица или собствениците на фирми, въпреки че работят по специалността, която са завършили, не са наети и според методиката не работят по специалността си. По този начин не се отчита действителният брой на младите хора, които работят това, което са завършили.

Методиката е част от изискванията на ПМС № 328/2015 г. и ПМС № 64/2016 г., за промяна на които ректорите на висшите училища от Северна България се обединяват.

По шеста точка от дневния ред:

● По тази точка от дневния ред, Председателят на РСР на СЦР предостави думата на **г-жа Юзлям Камберова** - Секретар на Регионалния съвет за развитие, за представяне на законовите изисквания относно изготвяне на междинни оценки на документите за стратегическо планиране на регионалното развитие.

Най-напред г-жа Камберова поясни, че съгласно законодателството за регионалното развитие е необходимо да бъдат изготвени междинни оценки на документите за стратегическо планиране на регионалното развитие.

Стратегическите документи, за които се извършват междинни оценки са: Националната стратегия за регионално развитие; Регионалните планове за развитие (РПР); Областните стратегии за развитие (ОСР) и Общинските планове за развитие (ОПР).

Беше посочено, че целта на презентацията е информиране относно изготвянето на междинни оценки на областните стратегии за развитие и общинските планове за развитие, за които отговорни са съответно областните управители и кметовете на общини.

Съгласно чл. 33 от Закона за регионалното развитие (ЗРР) за РПР, ОСР и ОПР се разработват междинни оценки за изпълнението им към средата на периода на тяхното действие, т.е. през 2017 г. Междинната оценка включва: оценка на първоначалните резултати от изпълнението; оценка на степента на постигане на съответните цели; оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси, както и изводи и препоръки за изпълнението на съответния документ. Разработването на междинните оценки на РПР се възлага от министъра на регионалното развитие и благоустройството при условията и по реда на Закона за обществените поръчки (чл. 36 от ЗРР). На база на резултатите от междинната оценка се изготвя Доклад, който се обсъжда от Регионалния съвет за развитие и се внася за обсъждане и одобряване от Министерския съвет. Разработването на междинните оценки на ОСР и ОПР се възлага съответно от Областния управител за ОСР и от кмета на общината за ОПР при условията и по реда на Закона за обществените поръчки.

На база на резултатите от междинната оценка на областните стратегии за развитие, областният управител организира изготвянето на междинен доклад за изпълнение на областната стратегия за развитие, който се обсъжда и одобрява от съответния областен съвет за развитие.

Междинният доклад съдържа информация относно постигнатия напредък по изпълнението на целите и приоритетите за развитие на областта през изтеклия период; резултатите от междинната оценка съгласно критериите за оценка на изпълнението на областната стратегия за развитие; резултатите от наблюдението и оценката на изпълнението на общинските планове за развитие; използваните през периода ресурси за постигане целите на областната стратегия за развитие; възникналите проблеми и предприетите действия от компетентните органи за тяхното преодоляване; прогноза за очакваното изпълнение на целите и приоритетите на областната стратегия за развитие до края на периода на действие, както и предложения за актуализация на областната стратегия за развитие.

На база на резултатите от междинната оценка на ОПР, кметът организира изготвянето на Доклад за резултатите от междинната оценка, който се обсъжда и одобрява от съответния общински съвет.

Финансовите ресурси за изработване, актуализиране и отчитане изпълнението на ОСР се осигуряват в рамките на бюджета на съответната областна администрация. Финансовото и техническото обезпечаване на дейността по наблюдението на ОПР се осигурява от бюджета на съответната община.

Изводите и препоръките от междинната оценка могат да се използват за актуализация на действащите областни стратегии за развитие или общински планове за развитие. Резултатите от междинната оценка са основа за предприемане на промени в провежданата политика на областта или на общината.

(Презентацията е приложена към протокола)

Не бяха изразени мнения и коментари по тази точка от дневния ред.

По седма точка от дневния ред:

● По тази точка от дневния ред, думата беше предоставена на **инж. Людмил Янев** – директор на Областно пътно управление Разград към Агенция „Пътна инфраструктура“, който представи актуална информация относно степента на изпълнение на договорите с Агенция „Пътна инфраструктура“ за проектиране на Автомагистрала „Русе – Велико Търново“ и възможностите за финансиране на проекта.

За Агенция „Пътна инфраструктура“ е приоритетна цел изграждането на модерна пътна инфраструктура по направление гр. Русе към централната част на страната, а именно автомагистрала „Русе – Велико Търново“. С реализацията на проекта се цели както извеждане

на трафика от чертите на населените места и заобикаляне на опасния участък край гр. Бяла, така и облекчаване интензивността на движението по път I-5 „Русе – Бяла – Велико Търново“, което ще доведе до рязко намаляване на пътнотранспортните произшествия по съществуващия първокласен път.

След проведена тръжна процедура, на 13.10.2015 г. е сключен договор между Агенция „Пътна инфраструктура“ и „Инжконсултпроект“ ООД гр. Варна с предмет изработване на проект в идейна фаза. Дължината на проектирания участък е приблизително 118 км.

Срокът за изработване на идейния проект е 150 календарни дни и е разделен на два етапа. Първият етап е с продължителност 135 календарни дни от датата на договора и е до датата на предаване на проекта на възложителя за разглеждане от експертен съвет. Този етап включва определяне на трасетата на вариантите, разработване на пътни възли и пресичания, решаване на отводняването, проучване на засегнатата инфраструктура, изработване на предварителен парцеларен план, сравнение на вариантите по технически и икономически показатели и съгласуване на проектното решение със заинтересованите страни и общини. Вторият етап започва да тече след получаване на влязло в сила решение по ОВОС, с което се одобрява целесъобразен вариант на трасе от екологична гледна точка, издадено от компетентния орган.

На проведено на 25.04.2016 г. заседание на Експертния технико-икономически съвет на Агенция „Пътна инфраструктура“ са разгледани вариантите решения за трасе на автомагистралата, разработени в първия етап от идейния проект за обекта. В резултат е взето решение за целесъобразен вариант от технико-икономическа гледна точка. Към този момент обаче същото не може да бъде посочено като окончателно, предвид предстоящото произнасяне на компетентния орган, в случая МОСВ, за целесъобразен вариант от екологична гледна точка. Очакванията са в средата на 2017 г. да бъде постановено решение по ОВОС от МОСВ, което може да бъде обжалвано с частна жалба пред ВАС. Едва след влизането му в законна сила може да се пристъпи към разработването на втори етап от идейния проект, който включва времето за изработване на идейни решения за големите съоръжения, отразяване забележките, препоръките и предложенията на МОСВ и Възложителя, както и предаване на окончателната разработка за разглеждане от Експертен технико-икономически съвет към АПИ.

За достигане до етап строителство се преминава през множество и времеемки законови процедури, част от които са изработване и одобряване на проект за подробен устройствен план – парцеларен план, процедури по придобиване на земя за държавни нужди, връчване на отчуждителния акт.

Проектът за АМ „Русе – Велико Търново“ е разделен на три участъка:

Участък № 1: „Русе – Бяла“ от км 0+400 до км 40+357;

Участък № 2: „Обход на гр. Бяла“ от км 40+357 до км 76+200;

Участък № 3: „Бяла – Велико Търново“ от км 76+200 до км 133+500.

За двата участъка: „Русе – Бяла“ от км 0+400 до км 40+357 и „Обход на гр. Бяла“ от км 40+357 до км 76+200, на 19.08.2016 г. е подписан договор за изработване на проект за подробен устройствен план – парцеларен план (ПУП-ПП), по който да се извърши теренното обезпечаване за реализиране на обекта.

За процедиране на изработения ПУП-ПП е необходимо влязло в сила решение по ОВОС.

В заключение, инж. Янев подчерта, че Агенция „Пътна инфраструктура“ усилено работи по проектното и теренно осигуряване на строителството на новото автомагистрално трасе, но финализирането на проекта е поставено в зависимост от провеждането на процедурата по ОВОС и получаването на краен административен акт.

Не бяха изразени мнения и коментари по тази точка от дневния ред.

По осма точка от дневния ред - Други:

● По предложение на областния управител на област Русе доц. д-р Стефко Бурджиев, в дневния ред на заседанието на РСР на СЦР беше включено представяне и информиране на

членовете на Съвета относно проект „Комуникационно решение за изграждане на кръстовище на две нива при ГКПП Дунав мост“.

В тази връзка, Председателят на РСР на СЦР г-н Манол Кившанов предостави думата на **г-жа Пенка Попова** – началник на отдел „Административен контрол и регионално развитие“ в Областна администрация Русе, за представяне на проект „Комуникационно решение за изграждане на кръстовище на две нива при ГКПП Дунав мост“.

Основната му цел е извършване на реконструкция и изграждане на кръстовище – пътен възел на две нива на съществуващо кръгово кръстовище на бул. „Тутракан“ и бул. „България“.

Целта на техническия проект е актуализация на проектното решение на отделни части от площадката на ГКПП Дунав мост, свързано с поемане на движението в двете посоки – вход и изход, както и реконструкция на кръговото кръстовище с организация на движението от едно ниво в пътен възел с извеждане движението на посоката ГКПП – бул. „България“ и обратно на второ ниво.

Очакваните ползи от реализацията на проектното предложение са: значително намаляване на интензивността на движение на долно ниво; подобряване на безопасността на движението и намаляване на предпоставките за възникване на ПТП; директно движение на международния трафик на леки и тежкотоварни автомобили от и към Дунав мост; съкращаване на времето за достъп до и изход от ГКПП.

Инвестиционното предложение представлява линеен обект и заема част от съществуващите платна на бул. „България“ (път I-2) и ГКПП Дунав мост – запад. Терените, обхванати от прилежащите рампи, остават в границите на действащата регулация за платната и в зоната на Дунав мост – запад.

Проектът надгражда 7 бр. изпълнени проекти, като осигурява тяхната устойчивост:

- ✓ Проект ПУП за УПИ IV-587 ГКПП Дунав мост;
- ✓ Проект ПУП – Изменение плана за улична регулация за реализацията на проект „Изграждане на нов жп надлез на км 1+545 по жп линия 4 Русе – Подкова и реконструкция и удвояване на път II-21 Русе – о.п. Тутракан – о.п. Силистра от км 0+000 до км 0+293“;
- ✓ Проект „Изграждане на нов жп надлез на км 1+545 по жп линия 4 Русе – Подкова и реконструкция и удвояване на път II-21 Русе – о.п. Тутракан – о.п. Силистра от км 0+000 до км 0+293“, фаза работен проект;
- ✓ Проект „Транзитни пътища IV“, ЛОТ 8 път I-2 Русе – Разград, фаза: технически проект – рехабилитация;
- ✓ Проект „Транзитни пътища V“, ЛОТ 19 път II-21 Русе – о.п. Тутракан – о.п. Силистра, фаза: технически проект – рехабилитация;
- ✓ Проект „Реконструкция на бул. „Тутракан“ от ОТ 10060 при пешеходен подлез Захарен завод до ОТ 10075 при кръговото кръстовище ГКПП Дунав мост, гр.Русе“;
- ✓ Интегриран план за градско възстановяване и развитие на гр. Русе.

Технически параметри на проекта: проектна скорост – 50 км/ч.; максимален надлъжен наклон – 5,9 %; габарит на директното трасе – 2 x 4,5 м, в т.ч. водещи ивици за всяко платно – 2 x 0,25 м и тротоари – 2 x 1,5 м, общо 12,00 м; конструкция на пътната настилка – еластичен модул Eп = 332 МРа, съгласувана с Централен институт на пътните технологии, национални и европейски норми и стандарти (ЦИПТНЕНС) на АПИ.

Техническо решение:

- ✓ Начало – в зоната на ГКПП Дунав мост – запад; Край – в близост до съществуващо обръщало на бул. „България“; Обща дължина – 700 м;
- ✓ Виадукт – 5-отворно стоманобетонено съоръжение с дължина 140 м;
- ✓ Армонасипни стени – 4 бр., разположени в подходите мост-естакада на директното трасе по бул. „България“ от/към локалните платна;
- ✓ Фундиране – с 20 бр. набивни пилоти с дължина 10 м;

- ✓ Водопровод – реконструкция на съществуващи водопроводи Ф 279 и Ф 75 чрез изместване извън обхвата на пилотните колони на съоръжението;
- ✓ Канализация – реконструкция на съществуващ канализационен клон и проектиране на нови за отвеждане на дъждовните води от второ ниво;
- ✓ Улично осветление – LED осветителни тела за магистралното пътно платно, колелото и отклоненията;
- ✓ Кабелни мрежи – реконструкция на съществуващи кабелни мрежи средно и ниско напрежение; укрепване и изместване на съществуващи телекомуникационни мрежи.

Програмата за дейностите включва инвестиционно проектиране, в т.ч. съгласуване и одобряване на проекта – 6 месеца; строителство, в т.ч. вземане на проби и провеждане на изпитвания – 18 месеца; приемане на обекта и въвеждането му в експлоатация – 1 месец; експлоатация – дългосрочно; стойност по окрупнени показатели – 11 млн. лв.

(Презентацията е приложена към протокола)

Г-жа Попова информира още, че проектът е разработен цялостно – с техническа обосновка и всички необходими документи и е внесен в Управляващия орган на Програмата за трансгранично сътрудничество „INTERREG V-A Румъния - България 2014-2020 г.“. Преминал е успешно първия етап на оценяване и е получил общо 63,5 точки, което е с 3,5 точки повече от необходимия минимален брой точки. Първоначално проектът е включен за одобрение, но впоследствие попада сред неодобрените, тъй като е направено ново преразпределение и е повишен необходимият минимален брой точки на 65.

Областна администрация - Русе има готовност да подаде проектното предложение отново за разглеждане и оценяване по Програмата за трансгранично сътрудничество „INTERREG V-A Румъния – България 2014-2020 г.“. Проектът се отчита като най-значим на река Дунав и реализацията му ще спомогне за повишаване на пропускателната способност на пътя, ще осигури безопасност на движението, както и безопасно включване в предвидената за изграждане автомагистрала „Русе – Велико Търново“.

Във връзка с гореизложеното, г-жа Пенка Попова се обърна към членовете на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район от името на Областния управител на област Русе доц. д-р Стефко Бурджиев за подкрепа на представеното проектно предложение.

Не бяха изразени мнения и коментари по така представената информация.

По тази точка от дневния ред, Председателят на РСР на СЦР направи следното **предложение за решения:**

Решение № 1:

Регионалният съвет за развитие на Северен централен район определя като приоритетен за икономическото и социалното развитие на района и подкрепя реализацията на проект „Комуникационно решение за изграждане на кръстовище на две нива при ГКПП Дунав мост“.

Решение № 2:

Регионалният съвет за развитие на Северен централен район възлага на Председателя на РСР на СЦР да информира писмено за взетото решение Министър-председателя на Република България и Министъра на регионалното развитие и благоустройството.

- „за“ – 26 гласа;
- „против“ – 0 гласа;
- „въздържал се“ – 0 гласа.

По девета точка от дневния ред:

• Съгласно чл. 55, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие, приетите решения от Регионалния съвет за развитие се довеждат до знанието на гражданите чрез средствата за масово осведомяване или по друг подходящ начин по решение на Регионалния съвет за развитие.

Във връзка с това, Председателят на РСР на СЦР г-н Манол Кившанов предложи за обсъждане и одобряване Проект на съобщение до средствата за масово осведомяване, относно тридесет и третото заседание на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район. Проектът на съобщение е подготвен и е предоставен предварително на членовете на Регионалния съвет.

Не постъпиха предложения за изменение и допълнение на проекта.

По тази точка от дневния ред беше гласувано следното предложение за решения:

Решение № 1:

Регионалният съвет за развитие одобрява проект на съобщение до средствата за масово осведомяване, относно проведено заседание на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район.

Решение № 2:

Приетите решения на тридесет и третото заседание на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район да се доведат до знанието на гражданите, чрез средствата за масово осведомяване или по друг подходящ начин със съдействието на председателя на Регионалния съвет за развитие, областните управители, представителите на общините и секретаря на Регионалния съвет за развитие в Северен централен район, като се вземат предвид и предложенията, направени на заседанието.

- „за“ – 26 гласа;
- „против“ – 0 гласа;
- „въздържал се“ – 0 гласа.

Поради изчерпване на дневния ред, Председателят на РСР на СЦР закри заседанието.

Приложение: Материали, предоставени на заседанието:

1. Предварителен дневен ред;
2. Списък с предложения за актуализиране на представителите на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район в Комитетите за наблюдение и оперативните програми за периода 2014-2020 г.;
3. Проект на Вътрешни правила за организацията на дейността на Специализираната комисия за анализ на демографските проблеми на територията на Северен централен район и планиране на мерки за преодоляване на негативните тенденции;
4. Списък на членовете на Специализираната комисия за анализ на демографските проблеми на територията на Северен централен район и планиране на мерки за преодоляване на негативните тенденции;

5. Проект на съобщение до средствата за масово осведомяване за проведено тридесет и трето заседание на Регионалния съвет за развитие на Северен централен район.

**Протоколисти на РСР на
Северен централен район:**

Ангелина Маркова:

Биляна Караиванова:

**Секретар на РСР на
Северен централен район:**

Юзлям Камберова

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА РСР НА
СЕВЕРЕН ЦЕНТРАЛЕН РАЙОН:**

МАНОЛ КИВШАНОВ

